

Nr 67.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående befrielse för stenarbetaren Karl Edvin Karlsson från skyldighet att till kronan utgiva viss ersättning; given Stockholms slott den 16 februari 1940.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gustav Möller.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 februari 1940.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller, anför:

Med skrivelse den 18 augusti 1939 har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen jämte yttrande av vägingenjören i Göteborgs och Bohus län överlämnat en av stenarbetaren *Karl Edvin Karlsson i Lysekil* gjord ansökan om befrielse från skyldighet att till kronan utgiva viss ersättning.

I sin ansökan har sökanden anfört i huvudsak följande.

Genom brev den 10 december 1937 hade Kungl. Maj:t medgivit, att till utförande såsom statligt beredskapsarbete genom väg- och vattenbyggnads-

Bihang till riksdagens protokoll 1940. 1 saml. Nr 67.

styrelsens försorg av omläggning av vägen Dingle—Gravarne mellan Brygge och Evja i Sunnervikens och Bullarens vägdistrikt i Göteborgs och Bohus län finge utgå statsbidrag med högst 85 procent av den beräknade kostnaden, 240,000 kronor. Genom brev den 17 februari 1939 hade Kungl. Maj:t vidare medgivit, att statsbidrag finge utgå till nämnda vägföretag med högst 85 procent jämväl å en beräknad merkostnad av 50,000 kronor.

Vid sprängningsarbete, som den 15 mars 1939 ägt rum under utförande av omförmälda vägföretag, hade på grund av sökandens vållande en Borås tapetfabriks aktiebolag tillhörig automobil, vilken framförts å vägen, blivit skadad av ett sprängskott. Sökanden hade i anledning av sprängningen genom utslag av Sunnervikens häradsrätt den 2 maj 1939 jämlikt förordningen den 18 maj 1928 angående explosiva varor blivit dömd att för vårdslöshet vid handhavandet av dylik vara böta 8 dagsböter à 3 kronor. Av de till vägföretagets förfogande ställda medlen hade såsom ersättning till vederbörande rättsägare för de å bilen uppkomna skadorna av vägföretaget utbetalats ett belopp av 528 kronor 65 öre. Vägingenjören i Göteborgs och Bohus län, som tillika varit arbetschef för vägföretaget, hade anmodat sökanden att ersätta vägföretaget sistnämnda belopp ävensom meddelat sökanden, att ytterligare ersättning komme att utkrävas av honom, för den händelse vägföretaget nödgades utgiva skadestånd även av den anledningen att bilen icke kunnat användas under den tid densamma på grund av skadan undergånge reparation.

Sökanden bestrede icke, att han vore ersättningskyldig men ville framhålla, att det för honom skulle vara förenat med stora svårigheter att utbetala ersättning. Visserligen ägde han en fastighet, som efter frånräknande av den skuld, vilken belastade fastigheten, hade ett värde av 5,000 kronor, men å andra sidan måste han, som vore 62 år och vilkens hustru vore 66 år och sjuklig, snart räkna med en på grund av ålder nedsatt arbetsförmåga och sökandens årliga inkomst hade under den senaste tiden allenast uppgått till 1,900 à 2,000 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts har Karlsson hemställt, att Kungl. Maj:t måtte befria honom från skyldighet att erlægga dels nyssnämnda ersättningsbelopp av 528 kronor 65 öre, dels ock den ytterligare ersättning, som han i anledning av ifrågavarande försummelse kunde vara skyldig att gälda.

Vägingenjören har i ärendet framhållit, att då sökanden eljest alltid skött sitt arbete vid vägföretaget på ett oklanderligt sätt, skadandet av ifrågavarande automobil finge betraktas såsom en olycklig tillfällighet. Med hänsyn därtill ävensom till sökandens relativt svaga ekonomi ansåge sig vägingenjören böra tillstyrka bifall till sökandens framställning.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har anført, att styrelsen saknade anledning att framställa erinran mot den gjorda framställningen.

I ett i ärendet den 9 september 1939 avgivet utlåtande har *statskontoret* yttrat sig på följande sätt.

Då ifrågavarande vägarbete bedreves i väg- och vattenbyggnadsstyrelsens regi, syntes styrelsen kunna anses vara i förhållande till tredje man ekonomiskt ansvarig för denne genom arbetares vållande åsamkad skada. För skadeersättning, som på grund härav kunde komma att gäldas av allmänna medel, förelåge regressrätt gentemot den vållande.

Enligt statskontorets mening borde stor försiktighet iakttagas i frågor

om befrielse i förhållande till statsverket från betalningsförpliktelser, vilka härrörde ur mot tredje man begångna förseelser. Med hänsyn till sökandens ålder och relativt obetydliga inkomst ävensom övriga i ärendet upplysta omständigheter ville statskontoret emellertid icke motsätta sig, att sökanden bereddes viss eftergift ifråga om honom åvilande betalningsskyldighet. Då statsbidraget till vägbyggnaden utginge med 85 procent av den för företagets genomförande beräknade kostnaden, syntes ett efterskänkande av Karlssons ersättningsplikt icke böra gälla större kvotdel av det honom avkrävda beloppet än 85 procent. Statskontoret ansåge vidare, att med ett eventuellt efterskänkande ifråga om möjligen blivande skadestånd borde anstå, intill dess att skadeståndets belopp och grunderna för dess beräkning vore kända.

Då sökandens befriande från ersättningsskyldighet torde vara att anse såsom ett eftergivande av en kronans fordran, syntes riksdagens samtycke erfordras för framställningens bifallande, helt eller delvis.

Enligt vad jag inhämtat har något ytterligare ersättningsanspråk i anledning av den skada, som tillfogats ifrågavarande automobil, icke blivit framställt. Man torde därför hava anledning antaga, att ytterligare krav på ersättning till följd av skadan icke kommer att göras gällande. Det ersättningsbelopp, varom här är fråga, torde alltså kunna beräknas utgöra 528 kronor 65 öre. Med hänsyn till föreliggande omständigheter synes det skäligt, att sökanden befrias från skyldigheten att gälda förevarande ersättningsbelopp. Ersättningen torde, på sätt statskontoret förordat, böra till 85 procent gäldas av statsverket och till återstående del av vederbörande vägdistrikt. Enligt vad jag förvissat mig om, har också vägdistriktet förklarat sig villigt att erlægga 15 procent av förevarande skadeståndsbelopp, under förutsättning att återstoden av beloppet gäldas av statsverket. Den fordran, som bör efterskännas av statsverket, läser därför böra beräknas till 85 procent av 528 kronor 65 öre eller alltså till 449 kronor 35 öre. Såsom statskontoret påpekat, förutsätter ett efterskänkande av berörda fordran riksdagens medverkan.

Departements-
chefen.

På grund av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att stenarbetaren Karl Edvin Karlsson i Lysekil må befrias från honom i anledning av oförmälda skada åvilande skyldighet att ersätta kronan ett belopp av 449 kronor 35 öre.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Anders Lundstedt.